

Som de samtidige og høyst anerkjente danske vognfabrikantene Gløy og Fife var også Schulz representert med kjøretøy av ypperste kvalitet og design her i landet. I Danmark var han nok mest kjent som ”Hof-Vognfabrikant ” og for sine elegante kjøretøy av kuskekjørt type.

Kjøretøy fra F.C. Schulz i Norge

Av Bjørn K. Høie

I Norge er det de gentlemanskjorte kjøretøyene som ser ut til å dominere innenfor det ganske begrensede antallet vi kan finne. Som nevnt i hovedartikkelen kjenner vi to tohjulte dogcarter og en slede med samme type maling. Alle tre har samme fasong på fatingen med setene plassert dos-a-dos, eller rygg-mot-rygg om man vil. Sleden og den andre dogcarten i privat eie tilhører de samme eierfamiliene som har hatt dem hele tiden.

Hvor museets dogcart egentlig kommer fra, ja se det har vi ingen sikre holdepunkter om. Den dukket først opp i min store kjøretøyregistrering i 1988. Eierne, som hadde kjøpt den fra en skraphandler, fikk lagt på ny hjulgummi og hadde nok en plan om å ha den som hyggelkjøretøy når de gav seg med aktivt landbruk og skulle få seg hest i pensjonisttilværelsen. Slik ble det ikke, – den ble bare stående. Da den ene av ektefellene falt fra var ikke prosjektet like aktuelt. Gården kom på salg, men de husket den ivrige ”vognforskeren” som hadde vært innom, og museet fikk tilbud om å overta kjøretøyet. I noen år har den stått og ventet på midler til å foreta nærmere studier. Resten av historien kan man lese i Ole Jespersens artikkel.

Som et av vognfabrikkens absolutte høydepunkter hva gentlemanskjorte vogner angår, må vi trekke fram en firehjuls kombinert dogcart og phaeton i naturtre. Den er så gjennomført elegant i alle detaljer samtidig som den har mulighet til å veksle mellom de to setearrangementene. En slik vogn må ha vært et helt fantastisk syn forspent et par elegant lette kjørehester.

Det som ellers er kjent her til lands fra Schulz er en framaksel, antagelig til en landauer fra en av Østfolds herregårder. En mylord av stor modell gikk dessverre med i en gårdsbrann på Ulleberg ved Larvik midt på 1980-tallet.

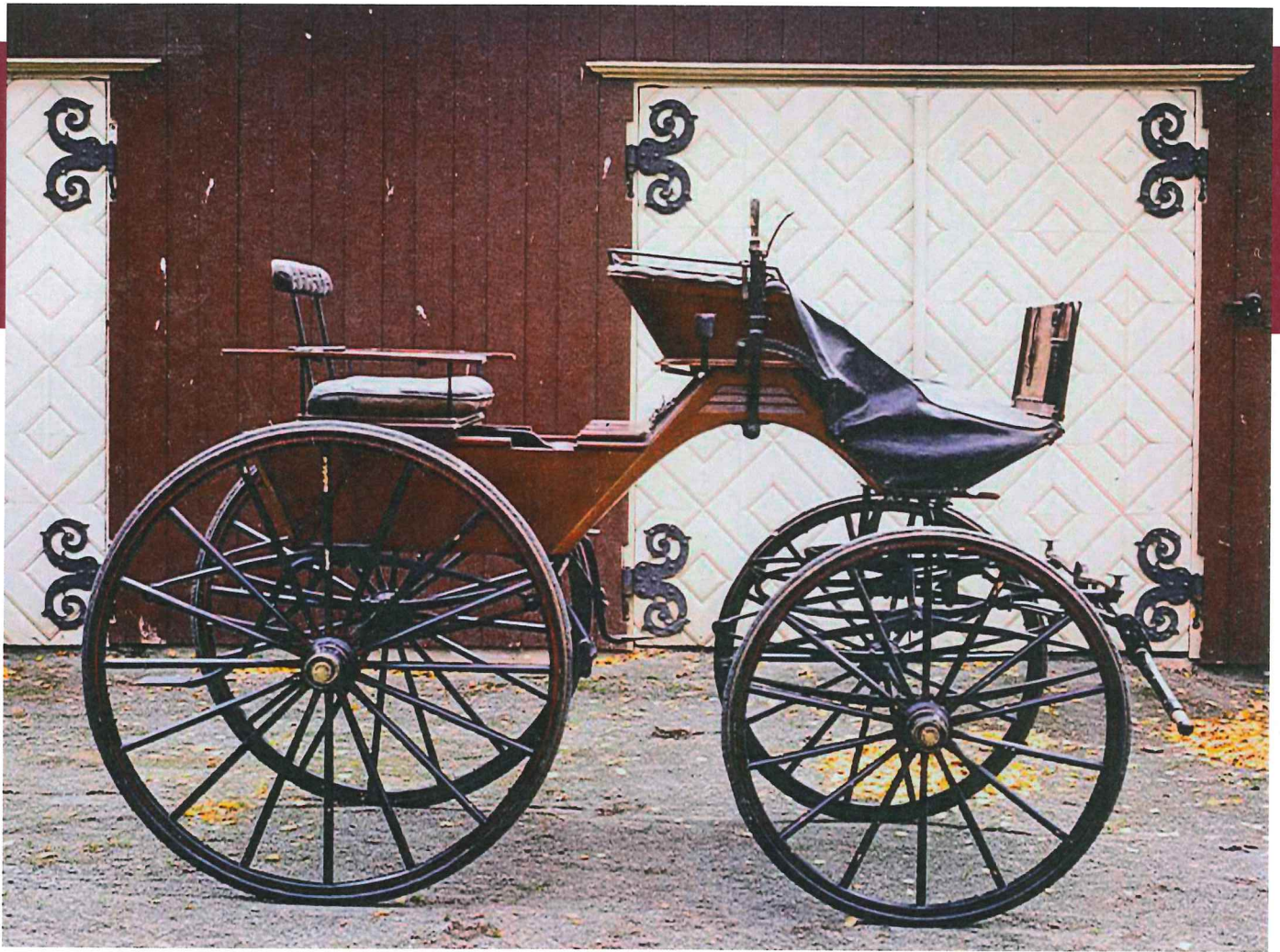
Til slutt skal det nevnes en etter våre begreper trille, i Danmark kalt ponnivogn (se side 9).

Den kom til Folkenborg museum som gave fra et dødsbo fra en større gård i Rakkestad. Museet ble kalt ut for å vurdere en del landbruksredskap og kom over ”trilla” bakom en plankestabel. Raskt fikk jeg øye på kompaktgummi på hjulene. Mitt vognvante øye så også straks at dette var noe mer. Hele det buede

skjermstykket fra motsetet og over fortøyet var lærtrukket. Så fikk jeg øye på bakre feste for stikkstang. Her kunne det settes på løs springbom og kjøres med stang og liner til parhestene. Lakeisetet bakerst var også mer enn vanlig forseggjort. Da var det tid for nærstudie av navkopper, hvor det sto F.C. Schulz Hof-Vognfabrikant, København. Dette var altså bondefamilien som ikke hadde nøydt seg med en vanlig norsk trille. De kunne jo bare holdt seg innen egen kommune og valgt ei trille fra Mjørud Vognfabrikk som da var i full virksomhet.

Hvorfor man her og alle de andre stedene har valgt kjøretøy fra F.C.Schulz, – ja det får vi nok ikke så lett rede på.

Den kombinerte vogn som phaeton og øverst side 8 som dogcart

Trille/Ponnivogn fra Rakkestad